

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова
Освітня програма	29295 Магістр публічного управління та адміністрування. Територіальне управління та місцеве самоврядування
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

14.06.2024 р.

Справа № 0729(ПГ2)/АС-24

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 28 "Публічне управління та адміністрування" у складі:

Стойка Андрій Васильович – головуєчий,
Алейнікова Олена Володимирівна,
Балан Олександр Сергійович,
Демчишин Ярослав Михайлович,
Калашник Надія Сергіївна,
Крихтіна Юлія Олександрівна,
Руденко Ольга Мстиславівна,
Семенець-Орлова Інна Андріївна,

за участі запрошених осіб:

Ковтун Ірина Броніславівна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	29295
Назва ОП	Магістр публічного управління та адміністрування. Територіальне управління та місцеве самоврядування
Галузь знань	28 Публічне управління та адміністрування
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 8, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

ГЕР переконалася, що ціль та мета даної ОПП (<http://surl.li/rurgf>) за спеціальністю 281 «ПУтаА» в ЗВО чітко сформульована, відповідає місії, візії та стратегії ЗВО (<http://surl.li/rurhn>). У тексті ОПП графа "Основний фокус освітньої програми та спеціалізації" (с.5; <http://surl.li/rurgf>) є порожньою. За даними звіту ЕГ (п.1.1, звіт ЕГ), зазначено, що зацікавлені особи, які залучені до реалізації даної ОП, чітко усвідомлюють поставлені цілі даної ОП, а також наполегливо працюють над реалізацією місії ЗВО.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

ГЕР встановила, що для досягнення визначених цілей ОП та ПРН залучені усі зацікавлені сторони до реалізації освітнього процесу за даною ОП (стейкхолдери залучені до рецензування ОП; <http://surl.li/ruryi>, <http://surl.li/ruryz>). До складу робочої групи з розроблення ОП введено одного ЗО і трьох роботодавців. Відповідно до п. 3.9.2 Положення про орг-цію осв. процесу [<http://surl.li/fopzm>] оновлення ОП відбувається за необхідності, але не рідше 1 разу на 3 роки. За даними звіту ЕГ, оновлення ОП у ЗВО заплановане на 2024-2025 н.р., однак у плані внесено не було (<https://univer.km.ua/pro-university/vnutrishnya-systema-zabezpechennya-yakosti-osvity>). ЕГ зазначає, що зацікавлені сторони знають та володіють інформацією щодо процедури внесення пропозицій для вдосконалення ОП.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

В процесі формулювання цілей та ПРН даної ОП зазначено щодо врахування практичного досвіду підготовки фахівців за аналогічними програмами бакалаврського та магістерського рівня інших ЗВО (Львівський національний університет імені Івана Франка; Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Вища Школа Адміністрації в м.Бельсько-Бяла (Республіка Польща), Європейський гуманітарний університет (м.Вільнюс, Литва), Поморська академія в Слупську (Республіка Польща); також представлені договори про співпрацю - <http://surl.li/fphvk>) та чинний Стандарт. Конкурентоспроможність та регіональний аспект даної ОП забезпечений наявністю співпраці з ОМС Хмельницької області (що підтверджено місцями практики, тематикою кваліфікаційних, курсових робіт ЗО). Галузевий контекст ОП посилено шляхом імплементації МППО4, МППО6, МППО10. Регіональний контекст, у свою чергу, реалізується під час практичної підготовки ЗО. ГЕР рекомендує розглянути подальше вдосконалення та перегляд ОПП крізь краці практики та сучасні тенденції диджиталізації системи публічного управління, європейської інтеграції України під час детермінації цілей та ПРН у наступній редакції ОПП (2024-2025) з урахуванням реалій українського суспільства.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ГЕР встановила, що ОП дозволяє досягти РН, передбачених чинним Стандартом. Варто зазначити, що ЗВО розширив СК (ввів СК11) та РН (ввів РН13), відмінні від Стандарту. РН за даною ОП відповідають НРК7. Формування

індивідуальної освітньої траєкторії для досягнення РН передбачене Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/fjhjx>). РН досягаються під час реалізації освітнього процесу відповідно до чинних внутрішніх документів ЗВО та затверджених політик ЗВО (<http://surl.li/fopzm>; <http://surl.li/rdiyb>; <http://surl.li/ruswk>).

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

ГЕР переконалась, що під час аналізу ОП (<https://univer.km.ua/pro-universitytet/fakultety/fakultet-publichnoho-uravlinnya>) та навчального плану встановлено, що обсяг даної ОП становить 90 кредитів ЄКТС (2700 годин), що відповідає чинному законодавству та Стандарту. На вивчення обов'язкових освітніх компонентів у структурі ОП передбачено 66 кредитів ЄКТС (73% від загального обсягу ОП), з яких 48 кредитів (53%) спрямовані на здобуття загальних і спеціальних (фахових) компетентностей; 7,5 кредитів ЄКТС (8,3%) – практична підготовка; 9 кредитів ЄКТС (10%) – підготовка та захист кваліфікаційної роботи, 1,5 кредити ЄКТС (1,7%) - ЄДКІ). Обсяг вибіркового освітніх компонентів становить 24 кредити ЄКТС (27% від загальної кількості кредитів ЄКТС).

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ГЕР зазначила, що ОПП має структурно-логічну схему, яка передбачає вивчення обов'язкових ОК загальної та професійної підготовки, однак схема потребує перегляду та оптимізації (звіт ЕГ, п 2.1). ЕГ зазначає, що структурно-логічна схема ОП не в повній мірі відображає взаємозв'язок та порядок вивчення освітніх компонент даної ОП. Враховуючи назву ОП, підходи до логіко-структурного наповнення ОП, принципи формування структурно-логічної схеми, на думку ГЕР, потребують перегляду. Програмні результати навчання ОП, які представлено у матриці ПРН відповідають ПРН, наведеним у чинному Стандарті вищої освіти зі спеціальності 281 для магістерського рівня освіти. ОП містить 11 ОК і 23 ВК, 1 курсову роботу, включає переддипломну практику, атестацію у формі ЄДКІ за спеціальністю та захист кваліфікаційної роботи. Програмні результати навчання релевантні змісту освітніх компонент. Засвоєння ОК, що представлені у структурі ОП, дає можливість ЗО досягти заявлених цілей, ПРН, що передбачені чинним Стандартом. ГЕР погоджується із рекомендаціями ЕГ, що представлені у підкритерії 2.2 звіту ЕГ.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

ГЕР засвідчила, що у структурі ОП освітні компоненти відповідають предметній області спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», яка передбачена Стандартом. Внесені зміни до змісту ОП (представлені у ВСО поточної справи, с.5 та ін.). Варто зазначити, що зміст ОПП посилені наступними ОК, які підкреслюють особливості даної ОП: МППО4; МППО8; МППВ1.2; МППВ2.2; МППВ2.4; МППВ2.5; МППВ3.5; МППВ 3.7 - МППВ3.9. Однак, відповідно до назви ОП, фокус програми відображений не повністю у змісті ОК. ГЕР погоджується із ЕГ, що обов'язкові ОК недостатньо забезпечують набуття ЗК 6 та досягнення РН 09, яке забезпечується ОК «Публічна комунікація і ділова мова в публічному управлінні», де лише другий модуль спрямований на використання іноземної мови у професійному спілкуванні, обсягом 2 кредити (60 годин), що є недостатнім для підготовки фахівців у сфері ПУтаА. ГЕР погоджується із ЕГ, щодо викладання певних ОК англійською мовою для посилення процесу засвоєння ЗК6 та досягнення РН 09 та стало б кращою практикою за даною ОП. Поряд із тим, в ОП редакції 2024/2025 р.р. рекомендовано доповнити перелік обов'язкових ОК компонентами, що спрямовані на забезпечення ЗК6 та опанування РН 09 та/або враховуючи пропозиції випускників і наявний потенціал НПП (більше 50% НПП кафедри володіють іноземною мовою на рівні не менше, ніж В2), з 2024-2025 н.р. імплементувати викладання окремих ОК ОП (за вибором здобувачів) англійською мовою з урахуванням принципів автономії та системи внутрішніх документів ЗВО.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

ГЕР переконалась, що у структурі ОП 24 кредити ЄКТС (27%) передбачено на вибіркові навчальні дисципліни. Перелік вибіркового навчальних дисциплін представлений у НП, а також на сайті факультету. Розроблена процедура формування індивідуальної освітньої траєкторії ЗО, яка регульована внутрішніми документами ЗВО з урахуванням принципів автономії та чинного законодавства. У ЗВО існує чітка процедура вибору вибіркового компонентів ЗО. Здобувачі підтвердили, що обирають освітні компоненти відповідно до Положення про організацію освітнього процесу, забезпечуються інформаційними та довідковими матеріалами щодо навчальних дисциплін, які

пропонуються для вибору (силабусами, інформаційними проспектами, описами, візуальними або персональними презентаціями, тощо; дані документи не є доступними у вільному доступі на сайті ЗВО). Також ЗВО надав ЗО можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію шляхом самостійного вибору тем індивідуальних завдань, курсових і кваліфікаційних робіт, місця проходження практики тощо. Отже, за даною ОП ЗВО створив оптимальні умови для формування індивідуальної освітньої траєкторії ЗО.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ГЕР встановила, що практична підготовка ЗО за даною ОП регламентована внутрішніми документами. Відповідно до структури ОПП, практична підготовка ЗО передбачена загальним обсягом 7,5 кредити ECTS (225 годин, 8.3 % від загального обсягу ОП) включає переддипломну практику. Практична підготовка забезпечена відповідними методичними матеріалами. Форма звітності ЗО про практичну підготовку є звіт з практики. ЗВО надав звіти практики ЗО (у відповідях ЗВО). Силабус чи інший методичний комплекс для МП1 відсутній у вільному доступі на сайті ЗВО. ЗВО має підписані чинні договори про співпрацю, які регламентують співпрацю в аспекті практичної підготовки ЗО ОП. ЗО надана можливість самостійного вибору місця проходження практики (серед баз практики представлені Хмельницька обласна рада, Хмельницька обласна військова адміністрація та її департаменти, НАДС, Хмельницька міська рада та її структурні підрозділи, територіальні відділення ЦОБВ, які розташовані у м. Хмельницькому, органи місцевого самоврядування територіальних громад Хмельницької обл. та ін.).

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

ГЕР зазначає, що у структурі даної ОП передбачена низка ОК, які посилюють опанування softskills ЗО (наприклад, ОК МППО 4, МППО 7, МППО 9 тощо), що відповідають цілям програми. Поряд з тим, ЕГ демонструє факт, що ЗВО надав можливість ЗО опанувати нові soft skills шляхом волонтерської діяльності, участі у тренінгах (<http://surl.li/qwext>), (<http://surl.li/pystn>); у гостьових лекціях «Лідерство в умовах децентралізації» (<http://surl.li/qwczh>); «Важливість цінностей та сила цілей в діяльності публічного управління» (<http://surl.li/qwczk>); «Проблема лідерства в контексті української діаспори в Канаді (1-2 хвили еміграції)» (<https://is.gd/YBD6Zd>), конкурсах (<http://surl.li/eummv>). ЕГ зазначає, що ЗО продемонстрували розвинені soft skills (вміння вести дискусію, готовність до змін, толерантність).

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт на момент проведення акредитаційної експертизи відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Обсяг даної ОП становить 90 кредитів ECTS (2700 годин), що відповідає Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 281 "Публічне управління та адміністрування". Особливості розподілу обсягу між компонентами не суперечить нормативним документам закладу вищої освіти. Навантаження здобувачів не суперечить Положенню про організацію освітнього процесу (<https://bit.ly/3IgN5VN>). ГЕР зазначає, що для досягнення ЗК6 та ПРН 09 передбачено 60 годин (модуль 2; 2 кредити ECTS) у структурі МППО7, що є, на думку ГЕР недостатнім, для здобувача магістерського рівня 281 спеціальності.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів за дуальною формою освіти за даною ОП не здійснюється.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

ГЕР встановила, що правила прийому на навчання за даною ОП є чіткими, доступними, не містять дискримінаційних положень та є оприлюдненими на офіційних веб-ресурсах ЗВО (<http://surl.li/rzjx>). Представлені програми вступних випробувань (<http://surl.li/rzrpa>). Інформація щодо організації вступної кампанії оновлюється на офіційних веб-ресурсах ЗВО. Правила вступу містять положення, що регламентують особливості вступу на навчання осіб, місцем проживання яких є тимчасово окупована територія, територія населених пунктів на лінії зіткнення та адміністративній межі або які переселилися з неї після 01 січня 2023 року, відповідно до чинного законодавства України.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

ГЕР встановила, що правила прийому на навчання за даною ОП є чіткими, зрозумілими, адаптованими відповідно до особливостей проектування ОП, особливостей вступу з урахуванням освітньої політики МОН України (<http://surl.li/rzrjx>; доповнення та зміни внесені Рішенням Вченої ради від 10 січня 2024 року, протокол №8). Інформація для "Вступника" представлена у вільному доступі на сайті ЗВО. Представлені програми вступних випробувань для абітурієнтів, що здобули освітню кваліфікацію НРК6, НРК7, із іноземної мови та ПУА (<https://univer.km.ua/vstupnyku/prohramy-vstupnykh-vyprobuvan>). За даними ВСО, програми оновлюються щорічно. Програма фахового іспиту із ПУА (<http://surl.li/rzrpa>) містить критерії оцінювання, що є чіткими та зрозумілими, однак поряд із тим містить джерела російською мовою (Сақун А.А. Самоменеджмент: учеб. пособ. для бак / Сақун А.А., Аветисян К.П., Калугина Н.А. – Одесса: ОНАС им. А.С. Попова, 2012. – 144 с.). ГЕР наголошує ЗВО про дотримання функціонування української мови, як державної, під час реалізації освітнього процесу за даною ОП. Підготовка вступників за освітнім рівнем "Магістр" спеціальності 281 "Публічне управління та адміністрування" за даною ОП відбувається на кафедрі публічного управління та адміністрування даного ЗВО.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР встановила, що ЗВО запровадив систему внутрішніх документів, яка регулює правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, у тому ж числі (<http://surl.li/rzrtx>, <http://surl.li/rzrwb>, <http://surl.li/fopzm>). ЕГ зазначає, що ЗО володіють інформацією про надані їм права, однак випадків реалізації прав ЗО у даному аспекті на ОП не зафіксовано.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЗВО імплементував чіткість процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (<http://surl.li/rzrxz>). З урахуванням принципу студентоцентризму, ЗВО передбачив аспект, якщо обсяг здобутих у неформальній освіті кредитів ЕКТС (годин) складає 75% і більше від обсягу вивчення навчальної дисципліни, викладач за погодженням із гарантом ОП може прийняти рішення про зарахування усього обсягу навчальної дисципліни; у інших випадках - зараховується бала за виконання самостійної роботи (<http://surl.li/rzrxz>, п. 2.4). ЗО мають можливість проходити онлайн-курси на Prometheus, Coursera, Udey, edX, ScienceDirect, Research4Life, «Дія.Освіта» (<http://surl.li/fortl>). Достеменно переконалися у визнанні РН ГЕР не змогла (наявні факти у звіті ЕГ, п.3.4; конкретні приклади відсутні у ВСО).

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

У ході аналізу матеріалів справи, ВСО, доступною інформацією щодо ОК (табл. 1 ВСО), звітом ЕГ, ГЕР зазначає, що форми та методи навчання й викладання є сучасними, релевантними цілям і завданням ОП, а також сприяють досягненню її цілей та ПРН. ЗВО пропагує політику академічної свободи для НПП під час забезпечення освітнього процесу.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

ЕГ зазначає, що "Здобувачі вищої освіти мають вільний доступ до ОП, яка містить цілі, зміст та очікувані результати навчання (<http://surl.li/qzjwh>); робочих програм та силабусів, які також містять інформацію про цілі, зміст, результати навчання, методи викладання, навчання та оцінювання у межах окремої освітньої компоненти." (п.4.2, звіт ЕГ).

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

ГЕР переконала, що ЗВО забезпечує поєднання навчання та наукових досліджень під час реалізації даної ОП (ВСО; п.4.3 звіту ЕГ; відповідь ЗВО на висновок ЕГ).

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

ЕГ зазначає, що "в ході проведення зустрічі з НПП ЕГ пересвідчилась, що вони оновлюють зміст викладання освітніх компонент на основі наукових досягнень і сучасних практик у сфері публічного управління та адміністрування." (п.4.4, звіт ЕГ). Поряд із тим, ГЕР зазначає що представлені РП ОК у таблиці 1 ВСО, аргументують, що періодичне оновлення не реалізоване ЗВО у змістовому контексті (не враховані особливості воєнного стану, особливості повоєнного відновлення та відбудови тощо). Поряд із тим, у представлених РП демонстрований перелік застарілих джерел (наприклад, РП Статистичні методи в публічному управлінні та адмініструванні; с. 9; 1 джерело, яке опубліковане терміном до 5 років, а решта - п.2 (1997), п.4 (1998), п.5 (1997) тощо). Дані аспекти підтверджують факт застарілості РП і невідповідностям вимогам сьогоденням та розвитку галузі. РП у таблиці 1 ВСО не містять тем чи підтем, які б дозволили сформувати компетентності необхідні фахівцю з публічного управління з урахуванням умов війни та повоєнної відбудови, хоча подібні зміни мали бути внесені під час оновлення змісту ОП, ОК ще в 2022 році. Останні сторінки певних РП (табл.1, ВСО) містять інформацію щодо актуального оновлення РП з урахуванням внутрішніх регуляторних документів ЗВО, однак питання особливостей впливу війни на систему публічного управління в Україні, повоєнної відбудови України не були включеними й під час перегляду та оновлення РП у 2023-2024 роках, а перелік обов'язкових джерел оновленим не був, що може свідчити про формалізований підхід у процедурі оновлення та перегляду РП даної ОП. ГЕР наголошує ЗВО щодо дотримання політики оновлення змісту ОК НПП кафедри з урахуванням сучасних викликів системі публічного управління.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

ГЕР переконалась, що навчання, викладання та наукові дослідження чітко корелюють та пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО у рамках реалізації даної ОП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

ГЕР зазначає, що форми контрольних заходів у ЗВО унормовані (<http://surl.li/samzn>, п. 3.8) і конкретизовані в РП ОК (ВСО, табл. 1). Система нарахування балів є чіткою, регламентованою, зрозумілою для ЗО.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

ГЕР зазначає, що атестація здобувачів за даною ОП реалізується шляхом публічного захисту кваліфікаційної роботи, як передбачено стандартом вищої освіти (<http://surl.li/kupwb>), складанням ЄДКІ.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР зазначає, що правила й процедури проведення та оцінювання контрольних заходів, у тому числі атестації (<http://surl.li/samzn>), порядок оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження (<http://surl.li/sanpt>, розділ V. Розгляд апеляції) належним чином унормовані та є зрозумілими для ЗО.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

ГЕР переконалась, що політика, стандарти й процедури дотримання академічної доброчесності належним чином унормовано (<http://surl.li/gxuo1>) для усіх учасників освітнього процесу за даною ОП.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

ГЕР переконалась, що НПП, які забезпечують викладання освітніх компонент на ОП, відповідають за своєю освітою та кваліфікацією ОК, які вони забезпечують. До реалізації ОП залучені доктори та кандидати наук з державного управління (5), доктори та кандидати економічних (5), кандидати філологічних (1), юридичних (1), педагогічних наук (1). Серед задіяних на ОП НПП більшість мають наукові ступені у галузі державного управління (5, із них 2 - д.держ.упр., 3 - к.держ. упр.) та економічних наук (5, із них 1 - д.ек.н, 4 - к.е.н.); без наукового ступеню і звання - 2 НПП (1- основне місце роботи, 1 - за сумісництвом). НПП, які забезпечують ОК даної ОП мають практичний досвід роботи у органах виконавчої влади та місцевого самоврядування. Значна частка НПП володіє іноземною мовою на рівні, не менше В2 (55,5% НПП). НПП проходять системне підвищення кваліфікації, беруть участь у роботі у наукових, методичних радах, спеціалізованих вчених радах, громадських радах, комісіях, експертних комісіях тощо. НПП залучені до наукових заходів (конференції, тренінги, вебіари тощо). ГЕР погоджується із ЕГ щодо посилення публікаційної активності НПП.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

ГЕР переконалась, що процедура конкурсного відбору на ОП є прозорою, відкритою, чіткою, регульованою ЗУ, системою внутрішніх документів ЗВО (Порядок проведення конкурсного відбору під час заміщення вакантних посад НПП (рішення вченої ради від 30.03.2016 р., протокол № 11, <https://bit.ly/3BSzwaz>)). Заміщення вакантних посад НПП проводиться за конкурсом. Визначені кваліфікаційні вимоги для претендента на заміщення вакантної посади. ЕГ зазначає, що відділ кадрів встановлює відповідність претендента на заміщення вакантної посади ліцензійним вимогам (п.п. 36-38).

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

ГЕР переконалась, що роботодавці залучаються до реалізації освітнього процесу за даною ОП.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

За даними звіту ЕГ та ВСО, ГЕР переконалась, що до реалізації аудиторних занять за даною ОП активно залучаються фахівці, професіонали-практики, експерти галузі, представники роботодавців (<https://1ll.ink/ZntiM>; <https://1ll.ink/jxC8t>; <https://1ll.ink/RTIhq>; <https://1ll.ink/sr6Qo>; <https://1ll.ink/Ktlvo>; <https://1ll.ink/7lTaE>; <https://1ll.ink/DR1FF>; <https://1ll.ink/MCKxH>; <https://1ll.ink/HyrsZ>; <https://1ll.ink/puWgD>; <https://1ll.ink/mg8Po>; <https://1ll.ink/9t6mw>; <https://1ll.ink/6OtPf>; <https://1ll.ink/CGdj4>; <https://1ll.ink/Vdx4y>; <https://1ll.ink/x8i63>; <https://1ll.ink/hYfDh>; <https://1ll.ink/lQ8J3>; <https://1ll.ink/pZG8p>).

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

ГЕР зазначила, що ЗВО використовує практики професійного розвитку НПП, що забезпечують дану ОП, які регулюються установчими внутрішніми документами ЗВО, а також чинним законодавством. Формою професійного розвитку НПП у ЗВО передбачено підвищення кваліфікації.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

ГЕР зазначає, що у ЗВО передбачена система матеріального та нематеріального заохочення НПП, що стимулює розвиток викладацької майстерності. Стимулювання може відбуватися під час нагородження у цілому або за окремими показниками кращих кафедр та НПП дипломами, грамотами, іншими відзнаками; преміювання НПП, встановлення їм надбавок до посадових окладів. У ЗВО проводиться рейтингування НПП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

ЗВО володіє матеріально-технічною базою, що здатна забезпечити та реалізувати освітній процес за даною ОП (відповідні посилання представлені у звіті ЕГ у розділі 7.1). Здобувачі та НПП ЗВО мають доступ до інфраструктури під час реалізації освітнього процесу за даною ОП. Інформація щодо ОК та ВК представлено у відповідній вкладці на сайті ЗВО; ЕГ зазначає, що візуалізація даного функціоналу забезпечена відеооглядом у ході акредитаційної експертизи. Аудиторії для занять із ЗО на даній ОП оснащені необхідним матеріально-технічним обладнанням. Наявний доступ до мережі інтернет. ЗВО передбачив можливість ЗО для асинхронного навчання. НПП та здобувачі повноцінно можуть використовувати функціонал бібліотеки, процеси якої є автоматизованими. Передбачене функціонування дистанційного середовища (<https://univer.km.ua/dystantsiynе-seredovyshe>). ГЕР рекомендує посилити контроль за інформаційним наповненням, презентацією та відповідності інформаційного наповнення офіційних ресурсів ЗВО навчально-методичними матеріалами, що забезпечують реалізацію освітнього процесу за даною ОП (силабуси, анотації курсів, тощо).

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

ГЕР зазначає, що ЗО та НПП мають безоплатний доступ до ресурсної бази ЗВО, що є необхідною для реалізації освітнього процесу за даною ОП, у тому й числі доступ до наукових й періодичних навчальних видань, бібліотеки, інтернету тощо. ЗВО має чинний репозитарій, що постійно оновлюється фаховими виданнями, для ЗО у науковій бібліотеці передбачений доступ до WoS та Scopus. ЗВО імплементував систему єдиного інформаційного простору, до якого підключені підрозділи, які залучені у реалізації й даної ОП. ЗВО використовує ліцензійне програмне забезпечення MS Office 365, має зареєстровані домени Google LCC, Microsoft.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

ГЕР переконалась, що освітнє середовище для всіх учасників освітнього процесу є безпечним для життя та здоров'я [<http://surl.li/rfeyt>, <http://surl.li/rxtxd>]. Діють чинні комісії відповідно до внутрішніх документів ЗВО, що забезпечують та регулюють безпечність освітнього середовища (<http://surl.li/rxtwv>; <http://surl.li/rxtxp>; <http://surl.li/rxtxu>; <http://surl.li/rxtya>). Імплементована системи відеоспостереження «Безпечний університет». У навчальних корпусах наявні вогнегасники, схеми та плани евакуації. ЗВО володіє сховищем, що допущене до експлуатації ДСНС. ЗВО надав можливість ЗО прожити у гуртожитку готельного типу "Енеїда" (<http://surl.li/rxuae>). Передбачена психологічна підтримка та супровід усім учасникам освітнього процесу практичним психологом. Проводиться анкетування ВВЗЯВО (<http://surl.li/fpshz>), однак на структурного підрозділу даних та результатів діяльності не завантажено, доступними вони є за посиланням: <https://univer.km.ua/pro-universytet/vnutrishnya-systema-zabezpechennya-yakosti-osvity>. Функціонує електронна скринька довіри [<http://surl.li/rxuee>]. ГЕР засвідчила, що у ЗВО створений сприятливий психологічний клімат, реалізуються принципи, що підтримують та розвивають корпоративну культуру, яка згуртовує й мобілізує учасників освітнього процесу на виконання спільних цілей.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

ЗВО забезпечує всебічну підтримку здобувачів вищої освіти за даною ОП, в тому й числі освітню, організаційну, інформаційну, консультативну, соціальну, напями яких передбачені чинними внутрішніми документами ЗВО та забезпечується, передусім НПП випускової кафедри та гарантом ОП. ЗО отримують усю необхідну інформацію щодо організації освітнього процесу через корпоративну пошту, корпоративні групи у соціальних мережах, шляхом консультації із гарантом ОП, НПП, науковим керівником ЗО. Передбачені структурні підрозділи, які забезпечують підтримку освітнього середовища за даною ОП (<http://surl.li/rxufv>; <http://surl.li/rxujb>; <http://surl.li/rxugo>; <http://surl.li/rxuhb>; <http://surl.li/rxugx>; <http://surl.li/rxuhm>; <http://surl.li/rxuhz>). У ЗВО функціонує хаб для внутрішньо переміщених осіб "Допомога поруч" за підтримки USAID (<http://surl.li/oneni>). ЗО проявили високий рівень задоволеності інформаційною, соціальною, освітньою, консультативною тощо, підтримкою під час реалізації освітнього процесу за даною ОП. ЗВО імплементував систему стимулювання та заохочення ЗО (стипендія імені Дениса Монастирського; <http://surl.li/ryrni>).

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ГЕР переконалась, що ЗВО імплементував та підтримує принципи політики щодо захисту вразливих осіб, належним чином організовано інклюзивне навчання (<http://surl.li/rxulh>). Навчальні корпуси ЗВО мають природне освітлення, меблі та обладнання, розташовані відповідно до санітарних вимог. Сайт ЗВО адаптований під потреби людей з порушеннями зору. ЕГ зазначає, що у навчальних корпусах наявні пандуси із кнопкою виклику чергового, широкі двері, поручні. ЗВО забезпечує та підтримує реалізацію права на освіту ЗО з особливими освітніми потребами.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними

для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЗВО має чітку систему, щодо реагування та вирішення конфліктних ситуацій, ситуацій із підґрунтям сексуального домагання, дискримінації, корупції (<http://surl.li/gxuo1>, <http://surl.li/jvidx>; <http://surl.li/rxung>). ЗО, НПП та усі зацікавлені сторони до реалізації ОП можуть скористатись "Скринькою довіри" (<http://surl.li/lrgai>). Випадків конфліктних ситуацій чи дискримінаційних, корупційних ситуацій чи ризиків за даною ОП не було. У ЗВО імplementована "політика відкритих дверей", про що зазначили ЗО.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ГЕР зазначає, що у ЗВО створений «Відділ внутрішнього забезпечення якості вищої освіти», який створено для забезпечення системного моніторингу та вдосконалення внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти ЗВО (<https://univer.km.ua/pro-universytet/vnutrishnya-systema-zabezpechennya-yakosti-osvity>; <https://univer.km.ua/pro-universytet/inshi-pidrozdily/viddil-vnutrishnoho-zabezpechennya-yakosti-vyshchoyi-osvity>). Відповідно до Положення про освітні програми (<http://surl.li/saofa>) та Положення про організацію освітнього процесу, ЗВО реалізує підхід до оновлення ОП (оновлення ОП відбувалось у 2018, 2020, 2022 рр.). Поряд із тим, відповідно до Положення про освітні програми (п.3.3), а також Положення про організацію освітнього процесу (оновлення відбувається за необхідності, але не рідше 1 разу на 3 роки), ЗВО не оприлюднили результати моніторингу ОП на веб-ресурсах структурного підрозділу ВВЗЯВО. Останнє оновлення ОК відбувалось у 2023-2024 рр., однак актуальні теми для системи публічного управління в умовах воєнного стану та повоєнної відбудови України включеними не були; перелік основної літератури у представлених РП (табл.1, ВСО) потребує системного оновлення, що підтверджує невідповідність вимогам сьогодення та розвитку галузі.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

ГЕР переконалась, що ЗО залучені до процесів періодичного перегляду ОП.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ГЕР переконалась, що роботодавці залучені до процесів періодичного перегляду ОП, виступають рецензентами даної ОП тощо.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

ГЕР зазначає, що ЗВО створив систему збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрних шляхів випускників університету (<https://job.univer.km.ua/>), а також динамічно оновлюється інформація бази даних випускників (<http://surl.li/saorb>), забезпечується зв'язок із ними, здійснюється моніторинг їхніх професійних досягнень (<http://surl.li/saopt>). Випускникам надана можливість зворотнього зв'язку із ЗВО (https://univer.km.ua/contact/feedback_from_graduates).

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Система забезпечення якості у ЗВО має систему внутрішніх нормативних документів

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ЕГ зазначає, що зауваження та пропозиції попередньої акредитації враховано під час перегляду ОП, ГЕР знаходить конкретні приклади у ВСО (с.21), а також у звіті ЕГ.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

ГЕР зазначає, що в ЗВО функціонують інструменти формування культури якості вищої освіти.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

На веб-ресурсах ЗВО (<https://univer.km.ua/>) представлена система нормативних документів у вільному доступі, що регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу. У звіті ЕГ представлена система чинних внутрішніх документів (підрозділ 9.1 звіту ЕГ; наприклад: <https://bit.ly/3uj0L9n>, розд. 3; <http://surl.li/rdixl>; <http://surl.li/ryrfx>; <http://surl.li/fukhn> та ін.). ГЕР переконала, що усі зацікавлені сторони до освітнього процесу за даною освітньою програмою інформовані щодо своїх прав та обов'язків, і не було виявлено прецедентів щодо конфліктних ситуацій чи інших порушень у рамках чинного законодавства.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

ЗВО оприлюднює проєкт ОП з метою отримання пропозицій від зацікавлених сторін на веб-ресурсах. Під час засідання ГЕР гарант ОП зазначила, що після отримання пропозицій від стейкхолдерів проєкт ОП 2022 був розісланий на корпоративні пошти усім членам методичної ради Університету. Факт своєчасності презентації проєктів ОП, а також результатів розгляду пропозицій, отриманих від стейкхолдерів (до проєктів 2016, 2018, 2020, 2022) встановити не вдалось, адже попередні проєкти даної ОП на веб-ресурсах ЗВО не представлені. Відповідно до "Положення про організацію освітнього процесу" оновлення відбувається за необхідності, але не рідше 1 разу на 3 роки (с.20; <http://surl.li/fopzm>). Варто зазначити, що ГЕР не встановила факту інформування щодо дедлайнів подачі пропозицій від зацікавлених сторін. Існує інтерактивна веб-сторінка із відповідними полями для зручного надсилання пропозицій (https://univer.km.ua/contact/obhovorennya_osvitnikh_prohram), однак іншої процедури надсилання пропозицій представлено не було. Передбачена практика розміщення на сайті ЗВО пропозицій, отриманих у процесі громадського обговорення наведено за даною ОП у відповідній рубриці на сайті ЗВО у сукупному форматі (<http://surl.li/sjxid>). ГЕР наголошує на дотриманні політики громадського обговорення, оприлюднення проєктів ОП для громадського обговорення із метою отримання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін з урахуванням чинного законодавства та внутрішніх документів ЗВО.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ЗВО представляє інформацію про ОП на офіційних електронних ресурсах ЗВО (<https://univer.km.ua/>). Інформація щодо компонентів ОП (силабуси, анотації, описи ОК тощо) оприлюднена для ЗО, заінтересованих сторін та суспільства. Варто зазначити, що на сайті ЗВО представлена інформація щодо ОК/ВК (силабуси, анотації чи інші форми представлення змістового наповнення ОК/ВК); доступом до даних документів володіють авторизовані ЗО (доступ надається авторизованим ЗО на початку навчального року (ст. 11, ВСО)(https://univer.km.ua/protected-page?destination=/studentu/navchalno-metodychne-zabezpechennya&protected_page=1), а для абітурієнтів та інших заінтересованих сторін передбачений інший функціонал доступу до документів (<https://univer.km.ua/studentu/navchalno-metodychne-zabezpechennya>; абітурієнти, ЗО, зацікавлені сторони можуть звернутись електронною поштою із запитом до НПП кафедри щодо отримання інформації про зміст ОК/ВК). ГЕР рекомендує посилити контроль та моніторинг за представленням даних документів (силабуси, анотації, описи ОК та ВК даної ОП) у вільному доступі на офіційних веб-ресурсах ЗВО, ресурсах структурного підрозділу, що забезпечує дану ОП, з урахуванням принципів автономії ЗВО.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

ГЕР рекомендує ЗВО переглянути та посилити вагу громадського обговорення у процесі оновлення цілей та детермінації ПРН ОП. ГЕР рекомендує переглянути зміст, особливості, орієнтацію даної ОП в умовах воєнного стану та повоєнної відбудови, а також кризь призму процесів диджиталізації системи публічного управління, вектору євроінтеграції України, а також контексту співпраці із ЄС та іншими європейськими стратегіями. ГЕР рекомендує сформулювати фокус ОП під час оновлення ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

ГЕР погоджується та підтримує зазначені рекомендації ЕГ. ГЕР рекомендує привести у відповідність навчально-методичні документи на електронних ресурсах ЗВО, які регламентують викладання ОК; оновити зміст ОК та розширити перелік інформаційних джерел, які можуть використовувати здобувачі освіти з урахуванням сучасних тенденцій розвитку публічного управління та адміністрування; розглянути можливість під час перегляду ОПП (2024/2025) збільшення годин для вивчення іноземної мови (чи забезпечити викладання на ОП певних ОК іноземною мовою) для посилення здобуття ЗК6 та ПРН09; усунути технічні помилки текстів ОП (Доповнити визначення фокусу ОП). ГЕР рекомендує переглянути зміст ОК для посилення розкриття фокусу даної ОП. Поряд із тим, для покращення візуалізації ГЕР для стейкхолдерів рекомендує переглянути структурно-логічну схему ОП у наступній редакції.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

ГЕР наголошує ЗВО щодо дотримання законодавства про функціонування української мови, як державної, під час забезпечення даної ОП. ГЕР рекомендує переглянути перелік джерел, які представлені у програмі фахового іспиту та можуть використовувати вступники на дану ОП державною мовою, а також розширити перелік літератури іноземними виданнями, які є опублікованими та актуальними (за останніх 5 років). ГЕР рекомендує ЗВО імплементувати заходи щодо пропагування процедури зарахування результатів навчання ЗО у неформальній освіті

(круглі столи, zoom-конференції, бесіди тощо). ГЕР рекомендує пропагувати політику залучення та посилити процеси залучення ЗО до процесів академічної мобільності, крос-культурних обмінів.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

ГЕР наголошує ЗВО щодо необхідності оновлення змісту ОК науково-педагогічними працівниками з урахуванням реалій сьогодення, сучасних проблем галузі, війни та повоєнної відбудови, уникаючи формалізованого підходу до процесу оновлення та перегляду ОК/ВК. ГЕР рекомендує дотримуватись нормативних документів під час оновлення ОП, РП, а також під час перегляду РП доповнити списки рекомендованих джерел та навчальних матеріалів за ОК (в тому числі й іноземною мовою). Поряд із тим, ГЕР рекомендує оприлюднити силабуси чи описи ОК на офіційних ресурсах ЗВО для отримання ЗО своєчасної інформації про особливості змісту конкретних ОК у рамках даної ОП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

ГЕР рекомендує своєчасно оновлювати та оприлюднювати зміст силабусів ОК у вільному доступі з метою додаткового інформування ЗО щодо контрольних заходів, критеріїв оцінювання, політики курсів.

Критерій 6. Людські ресурси

ГЕР рекомендує моніторувати та посилити відповідність НПП, які забезпечують освітній процес за даною ОП, ліцензійним вимогам, що покращить якісні показники та характеристики кадрового потенціалу, а також посилити контроль та відповідність НПП ОК, які вони забезпечують у рамках реалізації ОП (посилити публікаційну активність, стажування, курси тощо).

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

ГЕР рекомендує оптимізувати доступ для ЗО до навчально-методичних ресурсів (силабуси, анотації курсів, презентації курсів, тощо) для здобувачів ОП на офіційних електронних ресурсах ЗВО, структурного підрозділу, що забезпечує дану ОП, що є особливо актуальним під час формування індивідуальної освітньої траєкторії ЗО.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

ГЕР погоджується із рекомендаціями ЕГ. ГЕР рекомендує імплементувати практику контролю за якістю та відповідністю представлення навчально-методичного матеріалу для ЗО, що регламентують забезпечення даної ОП, на інформаційних ресурсах (з урахуванням норм внутрішніх регламентованих документів), оприлюднювати результати моніторингу ОП чи окремих її компонентів на офіційних ресурсах ЗВО (на сайті структурного підрозділу ВЗЯВО).

Критерій 9. Прозорість та публічність

ГЕР рекомендує своєчасно презентувати проекти ОП для громадського обговорення на відповідних вкладках ЗВО з дотриманням чинного законодавства та принципів автономії ЗВО. ГЕР рекомендує встановити чіткі дедлайни для стейкхолдерів у процесі збору інформації із пропозиціями, зауваженнями, щодо внесення змін до ОП. ГЕР рекомендує вдосконалити комунікативні канали для збору інформації від зацікавлених сторін (удосконалення відповідної форми збору інформації на сайті ЗВО, оптимізувати та покращити роботу відповідної вкладки на сайті ЗВО із можливістю надсилати коментарі стейкхолдерами та іншими особами, які зацікавлені у реалізації даної ОП й іншими шляхами комунікації - електронна пошта, тощо), а також презентувати результати обговорення із зазначенням результату розгляду пропозиції. ГЕР рекомендує до початку 2024-25 навчального року та постійно забезпечувати прозорість і публічність на ОП, зокрема щодо оприлюднення інформації про освітні компоненти, що складають ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

СТОЙКА АНДРІЙ ВАСИЛЬОВИЧ